

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO RŪMAI

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai
Nacionalinei mokėjimo agentūrai

2026-08-31 Nr. 1.03-0305

DĖL PASKELBTOS VALSTYBĖS LYGIO EKSTREMALIOSIOS SITUACIJOS

Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmai (toliau – ŽŪR) 2026 m. rugpjūčio 28 d. suorganizavo skubų ŽŪR narių pasitarimą, kuriame buvo aptarta valstybės lygio ekstremalioji situacija, paskelbta dėl audros padarinių žemės ūkio sektoriuje bei šiuo metu žemės ūkio veiklą vykdančioms subjektams kylančios problemos.

Pasitarimo metu ŽŪR nariai atkreipė dėmesį, kad dėl susidariusių ekstremalių aplinkybių dalis ūkininkų ir kitų žemės ūkio veiklos subjektų gali susidurti su objektyviais sunkumais vykdydami priimtus įsipareigojimus ir laikydamiesi nustatytų terminų. Užmirkę laukai, nepalankios sąlygos derliaus nuėmimui ir kiti su audros padariniais susiję veiksniai gali turėti tiesioginės įtakos galimybei laiku atlikti būtinus žemės ūkio darbus.

Pasitarimo metu buvo atkreiptas dėmesys ir į konkrečius šiuo metu ūkininkams taikomus terminus bei įsipareigojimus. Pavyzdžiui, dėl užsitęsusių nepalankių meteorologinių sąlygų ir apsunkintų derliaus nuėmimo darbų gali kilti sunkumų laiku įvykdyti su tarpinių pasėlių, įskaitant posėlio, auginimu susijusius reikalavimus. Todėl susiklosčius tokiai situacijai ypač svarbu kompleksiškai įvertinti visus šiuo metu taikomus terminus, reikalavimus ir įsipareigojimus, kurių vykdymą gali tiesiogiai paveikti susidariusios ekstremaliosios aplinkybės, ir nedelsiant priimti sprendimus dėl jų terminų pratęsimo ar kitokio reikalavimų taikymo lankstumo. Kartu būtina užtikrinti, kad ūkininkų atžvilgiu nebūtų taikomos sankcijos ar kitos poveikio priemonės tais atvejais, kai įsipareigojimų jie objektyviai negalėjo įvykdyti dėl nuo jų valios nepriklausančių aplinkybių.

Pasitarimo metu taip pat buvo keliama tiesioginių išmokų avansų mokėjimo problema. ŽŪR narių teigimu, šiuo metu ūkininkams itin svarbus savalaikis apyvartinių lėšų prieinamumas, todėl kyla susirūpinimas dėl atvejų, kai dėl vykdomų patikrų, stebėsenos metu nustatytų neatitiktimų ar kitų administracinių procedūrų gali būti stabdomas ar ribojamas avansinių išmokų mokėjimas.

Suprantama, kad Nacionalinės mokėjimo agentūra privalo atlikti nustatytas administravimo ir kontrolės procedūras. Tačiau valstybės lygio ekstremaliosios situacijos sąlygomis turėtų būti ieškoma galimybių užtikrinti, kad kontrolės procedūros nepagrįstai neužkirstų kelio išmokėti bent tą paramos dalį, dėl kurios tinkamumo nėra ginčo ar abejonių.

Atsižvelgdami į tai, prašome Žemės ūkio ministerijos ir Nacionalinės mokėjimo agentūros:

1. Skubiai įvertinti, kokie šiuo metu ūkininkams taikomi terminai, reikalavimai ir įsipareigojimai gali būti paveikti dėl susidariusių ekstremaliųjų aplinkybių ir nedelsiant priimti

Chamber of Agriculture of the Republic of Lithuania

Asociacija
Duomenys kaupiami ir saugomi
Juridinių asmenų registre
Kodas 135199748
K. Donelaičio g. 2, LT-44213 Kaunas, Lietuva, Lithuania

Tel. (8 37) 400 351
Phone +370 37 400 351
Faks. (8 37) 400 350
Fax +370 37 400 350
El. paštas zur@zur.lt

<http://www.zur.lt>
PVM mokėtojo kodas LT351997412
Atsiskait. sąskaita Nr. LT717300010002241806
AB Swedbank bankas, banko kodas 73000

sprendimus dėl jų terminų pratęsimo, reikalavimų taikymo lankstumo ar kitų būtinų sprendimų, užtikrinančių, kad dėl objektyvių priežasčių ūkininkams nekiltų neigiamų pasekmių;

2. Užtikrinti aiškią ir vienodą praktiką, pagal kurią ūkininkams nebūtų taikomos sankcijos, paramos mažinimas ar kitos neigiamos pasekmės tais atvejais, kai įsipareigojimų įvykdyti objektyviai nebuvo įmanoma dėl susidariusių ekstremalių aplinkybių;

3. Įvertinti galimybes užtikrinti kuo platesnį ir savalaikį tiesioginių išmokų avansų mokėjimą, įskaitant galimybę tais atvejais, kai tikrinama tik dalis deklaruotų plotų ar kyla klausimų dėl atskirų įsipareigojimų, nestabdyti viso ūkiui priklausančio avanso ar išmokos mokėjimo;

4. Operatyviai pateikti žemės ūkio veiklos subjektams aiškią informaciją, kaip paskelbta valstybės lygio ekstremalioji situacija bus vertinama administruojant paramos priemonės, vykdant patikras ir vertinant dėl objektyvių priežasčių neįvykdytus įsipareigojimus.

Operatyvus ir aiškus Žemės ūkio ministerijos bei Nacionalinės mokėjimo agentūros reagavimas padėtų sumažinti dėl susidariusios situacijos ūkininkams tenkančią papildomą administracinę ir finansinę naštą bei sudarytų sąlygas žemės ūkio veiklos subjektams koncentruotis į neatidėliotinų audros padarinių šalinimą ir ūkio veiklos tęstinumo užtikrinimą.

Pagarbiai

Pirmininkė

Algimanta Pabedinskienė